

Bruselj, 17.6.2022
COM(2022) 404 final

ANNEX

PRILOGA

k

**SPOROČILU KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, EVROPSKEMU SVETU,
SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU
REGIJ**

**KONFERENCA O PRIHODNOSTI EVROPE
Uresničevanje vizije s konkretnimi ukrepi**

PRILOGA

V tej prilogi je neizčrpen seznam zakonodaje in drugih pobud, s katerimi Komisija uresničuje oziroma bo uresničila predloge in ukrepe, ki so bili dogovorjeni v okviru Konference o prihodnosti Evrope in ki spadajo v njeno pristojnost. Komisija bo svoje načrtovane ukrepe in zakonodajne predloge na podlagi predlogov Konference pripravila ob polnem spoštovanju svojih standardov boljšega pravnega urejanja ter načel subsidiarnosti in sorazmernosti ter ob ustreznem upoštevanju finančnih omejitev v okviru sedanjega večletnega proračuna. Prizadevala si bo tudi zagotoviti, da bodo predlagane pobude spremljale odločne komunikacijske dejavnosti in kampanje obveščanja, s katerimi bi državljane in državljanke pritegnili k udeležbi v zvezi z ukrepi politike EU ter jih ozavestili glede tega, kako te politike vplivajo na njihovo vsakdanje življenje in jim koristijo.

Za vsako od devetih tem Konference so v Prilogi navedeni predlogi Konference in opredeljeni relevantni:

- ▶ ukrepi, ki jih je Komisija Ursule von der Leyen že predlagala ali začela izvajati;
- ▶ predlagana zakonodaja, v zvezi s katero Komisija poziva Evropski parlament in/ali Svet, naj jo sprejmeta;
- ▶ načrtovani ukrepi in zakonodaja;
- ▶ nova področja za ukrepanje na podlagi spoznanj Konference.

Znotraj vsakega oddelka so pobude Komisije razvrščene glede na vrstni red predlogov in ukrepov Konference. Kadar je s pobudo ali zakonodajnim predlogom EU zajetih več tem Konference, je posamezna pobuda ali predlog naveden samo enkrat, in sicer pod najpomembnejšim predlogom Konference. Pobuda REPowerEU na primer vključuje zamisli v zvezi s temama *močnejše gospodarstvo*, *socialna pravičnost in delovna mesta* ter *podnebne spremembe in okolje*, vendar se nanaša predvsem na energetska neodvisnost, zato je na seznamu pod temo *EU v svetu*.

V Prilogo niso vključeni le pravni akti, temveč tudi komunikacijska orodja in programi.

Številni predlogi Konference so skladni z ukrepi in zakonodajo, ki jih načrtuje Komisija, in se bodo upoštevali pri pripravi teh načrtovanih ukrepov in predlogov. Izid Konference ne bo le spodbudil novih področij za razmislek Komisije, temveč bo obogatil njen preudarek o ukrepih ter zakonodajnih in nezakonodajnih predlogih, ki so trenutno v fazi načrtovanja.

Izvajanje politik EU podpira širok nabor skladov in drugih podpornih mehanizmov. Veliko teh politik je medsektorskih in zajemajo ukrepe, ki spadajo pod več tem Konference. Glavne med njimi so:

- ▶ mehanizem za okrevanje in odpornost;
- ▶ Evropski sklad za regionalni razvoj;
- ▶ Evropski socialni sklad plus;
- ▶ Kohezijski sklad (podpora naložbam na področju okolja in prometa, vključno z infrastrukturo);
- ▶ mehanizem za pravični prehod, vključno s Skladom za pravični prehod (podpora območjem, ki jih je prehod na podnebno nevtralnost najbolj prizadel);
- ▶ Solidarnostni sklad Evropske unije;
- ▶ začasni okviri za državno pomoč;
- ▶ skladi za inovacije in modernizacijo;
- ▶ Instrument za povezovanje Evrope (spodbujanje rasti, delovnih mest in konkurenčnosti s ciljno usmerjenimi naložbami v prometno, energetska in digitalno infrastrukturo);
- ▶ program Digitalna Evropa;
- ▶ Erasmus+;

- ▶ evropska solidarnostna enota;
- ▶ Ustvarjalna Evropa s platformo I-Portunus ter pobudama „Kultura premika Evropo“ in „Glasba premika Evropo“ podpira mobilnost umetnikov, ustvarjalcev in kulturnih delavcev;
- ▶ Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja;
- ▶ Evropski sklad za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo;
- ▶ Obzorje Evropa (okvirni program za raziskave in inovacije);
- ▶ program EU za zdravje;
- ▶ Sklad za azil, migracije in vključevanje;
- ▶ program za pravosodje;
- ▶ program Državljeni, enakost, pravice in vrednote;
- ▶ Sklad za notranjo varnost;
- ▶ Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa;
- ▶ Instrument za tehnično podporo (zagotavljanje podpore in strokovnega znanja državam članicam za pomoč pri snovanju in izvajanju reform, tudi na področju podnebnih ukrepov, digitalnega prehoda in zdravja).

1. PODNEBNE SPREMEMBE IN OKOLJE

Na podlagi Konference je bilo pripravljenih šest predlogov, ki bodo EU pomagali prevzeti vodilno vlogo na področju podnebnih sprememb in okolja¹:

1. kmetijstvo, proizvodnja hrane, biotska raznovrstnost in ekosistemi, onesnaževanje – varna, trajnostna, pravična, do podnebja odgovorna in cenovno dostopna proizvodnja hrane ob spoštovanju trajnostnih načel, okolja, varstva biotske raznovrstnosti in ekosistemov ter ob zagotavljanju prehranske varnosti;
2. kmetijstvo, proizvodnja hrane, biotska raznovrstnost in ekosistemi, onesnaževanje – varovanje in obnova biotske raznovrstnosti, krajine in oceanov ter odprava onesnaževanja;
3. podnebne spremembe, energija, promet – večja evropska energetska varnost in doseganje energetske neodvisnosti EU ob hkratnem zagotavljanju pravičnega prehoda ter zadostne, cenovno dostopne in trajnostne energije za Evropejce in Evropejke. Boj proti podnebnim spremembam, pri katerem naj ima EU v svetu vodilno vlogo na področju trajnostne energetske politike, in spoštovanje globalnih podnebnih ciljev;
4. podnebne spremembe, energija, promet – zagotavljanje visokokakovostne, sodobne, zelene in varne infrastrukture, ki zagotavlja povezljivost, tudi na podeželskih in otoških območjih, zlasti s cenovno dostopnim javnim prevozom;
5. trajnostna poraba, embalaža in proizvodnja – boljša uporaba in upravljanje materialov v EU, da bi postali bolj krožni, avtonomni in manj odvisni. Vzpostavitev krožnega gospodarstva s spodbujanjem trajnostnih proizvodov in proizvodnje v EU. Zagotovitev, da vsi proizvodi, dani na trg EU, ustrezajo skupnim okoljskim standardom EU;
6. obveščanje, ozaveščenost, dialog in življenjski slog – spodbujanje znanja, ozaveščenosti, izobraževanja in dialogov o okolju, podnebnih spremembah, porabi energije in trajnosti.

**Za uresničitev predlogov Konference:
je Komisija že predlagala:**

- ▶ Evropski zeleni dogovor;
- ▶ strategijo „od vil do vilic“, katere cilj je zagotoviti pravične, zdrave in okolju prijazne prehranske sisteme;
- ▶ reformo skupne kmetijske politike;
- ▶ akcijski načrt za ničelno onesnaževanje;
- ▶ akcijski načrt za krožno gospodarstvo;
- ▶ strategijo EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030;
- ▶ novo strategijo EU za gozdove do leta 2030;
- ▶ zavezo za posaditev 3 milijard dreves do leta 2030 in aplikacijo za štetje MapMyTree;
- ▶ sporočilo o trajnostnem modrem gospodarstvu;
- ▶ misijo za oceane iz programa Obzorje Evropa;
- ▶ akcijski načrt za ekološko kmetovanje;
- ▶ evropska podnebna pravila;

¹ Šest predlogov skupno vsebuje 57 posebnih ukrepov.

- ▶ trajnostno strategijo EU za kemikalije;
- ▶ strategijo za trajnostno in pametno mobilnost
- ▶ strategijo za sončno energijo;
- ▶ strategijo za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov na morju;
- ▶ uredbo o taksonomiji za trajnostne dejavnosti v energetske sektorju;
- ▶ krizni načrt za sektor tovornega prometa;
- ▶ evropska partnerstva, na primer za reševanje biotske raznovrstnosti, za prehod na čisto energijo, za čisto letalstvo, za evropske železnice, za povezano, kooperativno in avtomatizirano mobilnost, za čisti vodik, za baterije, za v ničelno onesnaževanje usmerjeni cestni promet ter za podnebno nevtralne energetske intenzivne panoge Predelava za naš planet;
- ▶ misije EU za mobilizacijo institucij in državljanov pri uresničevanju zaveze za 100 podnebno nevtralnih in pametnih mest ter obnovi naših oceanov in voda do leta 2030, prilagajanju podnebnim spremembam z zagotavljanjem odpornosti 150 regij in skupnosti na podnebne spremembe ter ustvarjanju 100 živih laboratorijev in t. i. svetilnikov, tj. krajev za predstavitev dobrih praks, za prehod k zdravim tloom v Evropi;
- ▶ vključevanje načela, da se ne škoduje bistveno, in ambiciozne cilje za odhodke, povezane s podnebjem, v okviru večletnega finančnega okvira in instrumenta NextGenerationEU;
- ▶ podprograme programa LIFE za prehod na čisto energijo in podnebne ukrepe;
- ▶ sklep o evropskem letu železnic;
- ▶ akcijski načrt za železniški promet na dolge razdalje in čezmejni železniški promet;
- ▶ pobudo „val prenove stavb“;
- ▶ revizijo direktive o industrijskih emisijah in Evropskega registra izpustov in prenosov onesnaževal;
- ▶ revizijo načrtov za trajnostno mobilnost v mestih, ki spadajo v okvir za mobilnost v mestih iz leta 2021;
- ▶ priporočilo Komisije o energijski revščini;
- ▶ evropski raziskovalni prostor: pilotni ukrep za čisti vodik;
- ▶ sporočilo z naslovom Trajnostni ogljikovi krogi z več ukrepi, vključno s „celostno oceno rabe zemljišč v biogospodarstvu“ v podporo strategiji EU za biogospodarstvo;
- ▶ evropsko zavezništvo za čisti vodik, katerega cilj je spodbujanje naložb in uvajanje proizvodnje in uporabe čistega vodika;
- ▶ scenarije prehoda za pomoč različnim ekosistemom, da postanejo odpornejši, bolj zeleni in digitalni;
- ▶ sporočilo „Naši odpadki, naša odgovornost“;
- ▶ evropski podnebni pakt,
- ▶ novi evropski Bauhaus;
- ▶ strategijo EU za trajnostne in krožne tekstilne izdelke;
- ▶ strategijo EU za prilagajanje podnebnim spremembam;
- ▶ platformo za pravični prehod;
- ▶ kodeks ravnanja za podjetja, ki delujejo v živilskem sektorju, katerega namen je pomagati pri izgradnji družbeno odgovorne prehranske vrednostne verige, ki zmanjšuje okoljski in podnebni odtis EU;
- ▶ priporočilo o zagotavljanju pravičnega prehoda na podnebno nevtralnost;
- ▶ Smernice o državni pomoči za podnebje, varstvo okolja in energijo ter za sistem trgovanja z emisijami;

Komisija poziva Evropski parlament in/ali Svet, naj nemudoma sprejmeta:

- ▶ sveženj „Pripravljeni na 55“ za zagotovitev, da bodo politike EU na področju podnebja, energije, rabe zemljišč, prometa in obdavčenja primerne za zmanjšanje neto emisij toplogrednih plinov za vsaj 55 % do leta 2030;
  - mehanizem za ogljično prilagoditev na mejah;
  - revizijo direktive o obdavčitvi energije za posodobitev najnižjih davčnih stopenj za goriva in energente;
  - direktivo o energetske učinkovitosti z višjim ciljem 13 % (doslej 9 %);
  - uredbo o rabi zemljišč, spremembi rabe zemljišč in gozdarstvu;
  - revizijo uredbe glede krepitve standardov emisijskih vrednosti CO₂ za nove osebne avtomobile in nova lahka gospodarska vozila;
  - predlog za pregled uredbe o pošiljkah odpadkov;
  - prenovitev direktive o energiji iz obnovljivih virov z višjim ciljem 45 % (doslej 40 %);
  - revidirano direktivo o energetske učinkovitosti stavb;
  - Socialni sklad za podnebne ukrepe;
  - revizijo uredbe o infrastrukturi za alternativna goriva;
  - pobudo FuelEU za pomorstvo;
  - pobudo ReFuelEU za letalstvo;
  - sveženj o razogljičenem plinu in vodiku;
  - sistem trgovanja z emisijami, vključno z njegovo razširitvijo na stavbe in cestni promet;
  - revidirano uredbo o fluoriranih toplogrednih plinih;
  - uredbo o snoveh, ki tanjšajo ozonski plašč;
- ▶ pobudo za trajnostne izdelke;
- ▶ preverjanje primernosti načela „onesnaževalec plača“;
- ▶ revizijo uredbe o TEN-T z namenom izboljšanja kakovosti železniškega omrežja EU za zagotovitev visokih standardov v jedrnem omrežju do leta 2030 in novih standardov v celotnem razširjenem omrežju do leta 2040;
- ▶ direktivo o industrijskih emisijah;
- ▶ uredbo o krčenju in degradaciji gozdov;
- ▶ uredbo o vzpostavitvi okvira za določitev zahtev za okoljsko primerno zasnovano trajnostnih izdelkov, vključno z digitalnim potnim listom za izdelke;
- ▶ opolnomočanje potrošnikov za zeleni prehod;
- ▶ revizijo uredbe o gradbenih proizvodih za zagotovitev, da je vzpostavljeni regulativni okvir primeren za to, da grajeno okolje izpolnjuje naše trajnostne in podnebne cilje;
- ▶ predlog nove uredbe o pošiljkah odpadkov;

namerava Komisija predložiti predloge za:

- ▶ določitev ciljev za zmanjšanje količine živilskih odpadkov;
- ▶ zelene trditve za oznake na podlagi metod odtisa;
- ▶ zakonodajo o trajnostnih prehranskih sistemih (vključno s trajnostnim označevanjem živil);
- ▶ smernice o odstopanju od protimonopolnih pravil za sporazume o trajnostnosti v kmetijstvu;
- ▶ akcijski načrt za ohranitev ribolovnih virov in varstvo morskih ekosistemov;
- ▶ skupno sporočilo o agendi EU za mednarodno upravljanje oceanov;
- ▶ posodobitev direktive o trajnostni rabi pesticidov;
- ▶ revizijo najvišjih mejnih vrednosti ostankov za nekatere pesticide, kar zadeva uvoženo hrano, ob upoštevanju okoljskih vidikov svetovnega pomena;

- ▶ revizijo zahtev glede podatkov, meril za odobritev in načel ocenjevanja za mikroorganizme, da se olajša njihov dostop do trga fitofarmaceutskih sredstev z majhnim tveganjem;
- ▶ zakonodajo o zavezujočih ciljih EU za obnovo narave;
- ▶ certificiranje odvzemov ogljika;
- ▶ okvir politike za plastiko na biološki osnovi ter biološko razgradljivo plastiko in plastiko, primerno za kompostiranje;
- ▶ zakonodajni predlog v zvezi z dobrobitjo živali, vključno s postopno opustitvijo in končno prepovedjo uporabe sistemov kletk za razširjen nabor živali po uspešni evropski državljanski pobudi „Končajmo dobo kletk“;
- ▶ pregled okvirne direktive o morskii strategiji, katere cilj je varstvo morskega ekosistema in biotske raznovrstnosti;
- ▶ pregled mandata Evropske agencije za pomorsko varnost;
- ▶ revizijo direktive o onesnaževanju morja s plovil;
- ▶ revizijo direktive o čiščenju komunalne odpadne vode;
- ▶ revidiran seznam onesnaževal površinskih in podzemnih voda;
- ▶ smernice za podporo izvajanju uredbe o ponovni uporabi vode;
- ▶ revizijo zakonodaje o kakovosti zunanjega zraka za pomoč pri uporabi načela „onesnaževalec plača“;
- ▶ revizijo pobude EU za oprasovalce za boljšo zaščito žuželk;
- ▶ ukrepe za zmanjšanje nenamernega izpusta mikroplastike v okolje;
- ▶ sporočilo o prenovi strateškega načrta za energetsko tehnologijo;
- ▶ storitve multimodalne digitalne mobilnosti za boljše povezovanje javnega prevoza in železniških storitev ter olajšanje digitalnega načrtovanja potovanj;
- ▶ aplikacijo CountEmissionsEU na področju prometa;
- ▶ revizijo uredbe o zračnih prevozi in uredbe o slotih;
- ▶ zavezništvo za brezemisijsko letalstvo, da se pospeši prehod na ogljično nevtralno letenje;
- ▶ sveženj o okolju prijaznejšem tovornem prometu, vključno s predlogom v zvezi s težkimi gospodarskimi vozili;
- ▶ zakonodajo o opazovanju gozdov, poročanju in okviru za zbiranje podatkov;
- ▶ pregled okvirne direktive o odpadkih, tudi za preprečevanje nastajanja odpadkov, uskladitev sistemov zbiranja odpadkov in oblikovanje usklajenih pravil EU o razširjeni odgovornosti proizvajalca za tekstil s prilagajanjem pristojbin na podlagi ekoloških vidikov;
- ▶ carinsko reformo, katere cilj bo carinsko unijo dvigniti na naslednjo raven in jo opremiti z močnejšim okvirom za boljšo zaščito državljanov in državljanek EU in enotnega trga;
- ▶ zakonodajo o zdravju tal;
- ▶ pobudo za utemeljevanje zelenih trditev;
- ▶ pregled direktive o embalaži in odpadni embalaži, vključno z možnimi ukrepi v zvezi s sistemi kavcij;
- ▶ pobudo o trajnostni porabi blaga, da se obravnava načrtovana zastarelost in pravica do popravila;
- ▶ razširitev shem odgovornosti proizvajalca, zagotavljanje spodbud ter spodbujanje izmenjave informacij in dobrih praks pri recikliranju odpadkov;
- ▶ plastiko za enkratno uporabo – izvedbeni sklep o določitvi pravil za izračun, preverjanje in poročanje o vsebnosti recikliranih materialov v plastenkah za pijačo za enkratno uporabo;
- ▶ emisijske standarde Euro7 za avtomobile, kombinirana vozila, tovornjake in avtobuse;
- ▶ poročilo o strateškem predvidevanju v zvezi z dvojnimi zelenimi in digitalnim prehodom v novem geopolitičnem okviru;

bo Komisija proučila nova področja ukrepanja, kot so:

- ▶ zakonodaja za rastline, proizvedene z nekaterimi novimi genomskimi tehnikami;
- ▶ standardi dobrobiti živali za uvoženo blago;
- ▶ možnosti za označevanje dobrobiti živali;
- ▶ smernice o sektorski uporabi načela „energijska učinkovitost na prvem mestu“;
- ▶ ocena osnutkov posodobljenih nacionalnih energetske in podnebne načrtov na ravni EU;
- ▶ krepitev zasebnega financiranja za energijsko učinkovitost;
- ▶ obravnavanje okoljskega vpliva ravnanja z odpadki;
- ▶ ukrepi za omejitev svetlobnega onesnaževanja;
- ▶ nadaljnje spodbujanje izgradnje kolesarske infrastrukture in območij brez avtomobilov (omejitev dostopa vozil na mestna območja);
- ▶ akcijski načrt za spodbujanje energetskega prehoda v sektorjih ribištva in akvakulture;
- ▶ zakonodajni predlog o povečanju deleža brezemisijevih vozil v javnih in podjetniških voznih parkih nad določeno velikostjo;
- ▶
- ▶ ocena potrebe po oprostitvi plačila DDV za mednarodne železniške vozovnice na ravni EU, da bi se znatno znižali stroški za potnike v železniškem prometu.

2. ZDRAVJE

Na podlagi Konference so bili pripravljene štiri predlogi za področje zdravja²:

- 7. zdrava hrana in zdrav življenjski slog – zagotoviti, da imajo vsi Evropejci dostop do izobraževanja o zdravi hrani in do zdrave ter cenovno dostopne hrane kot gradnika zdravega življenjskega sloga;*
- 8. krepitev zdravstvenega sistema – okrepiti odpornost in kakovost naših sistemov zdravstvenega varstva;*
- 9. širše pojmovanje zdravja – sprejeti celosten pristop k zdravju, ki se poleg bolezni in njihovega zdravljenja osredotoča na zdravstveno pismenost in preventivo ter spodbuja skupno razumevanje izzivov, s katerimi se soočajo bolne ali invalidne osebe, v skladu s pristopom „eno zdravje“, ki bi ga bilo treba poudarjati kot horizontalno in temeljno načelo, ki zajema vse politike EU;*
- 10. enak dostop do zdravstvenih storitev za vse – vzpostaviti „pravico do zdravja“ tako, da se vsem Evropejcem zagotovi enak in splošen dostop do cenovno ugodnega, preventivnega in kurativnega ter kakovostnega zdravstvenega varstva.*

**Za uresničitev predlogov Konference:
je Komisija že predlagala:**

- ▶ trajnostno strategijo za kemikalije za spodbuditev inovacij za varne in trajnostne kemikalije ter izboljšanje varovanja zdravja ljudi in okolja pred nevarnimi kemikalijami;
- ▶ akcijski načrt za razvoj ekološke pridelave in spremljajoči zakonodajni sveženj;
- ▶ evropski načrt za boj proti raku, vključno z desetimi vodilnimi pobudami;
- ▶ misijo proti raku iz programa Obzorje Evropa: sodelovanje v okviru evropskega načrta za boj proti raku za izboljšanje življenja več kot 3 milijonov ljudi do leta 2030;
- ▶ evropsko strategijo za zdravila;
- ▶ specifična priporočila za države na področju zdravja v okviru evropskega semestra, tj. letnega cikla usklajevanja ekonomskih politik;
- ▶ organ za pripravljenost in odzivanje na izredne zdravstvene razmere (HERA)
- ▶ uredbo o okrepljeni vlogi Evropske agencije za zdravila pri pripravljenosti na krize in kriznem upravljanju na področju zdravil in medicinskih pripomočkov;
- ▶ evropska partnerstva, na primer za antimikrobično odpornost „eno zdravje“, za spodbujanje evropskega raziskovalnega prostora za zdravstvene raziskave, za preoblikovanje zdravstvenih sistemov in sistemov oskrbe ter za pandemično pripravljenost;
- ▶ posodobljena pravila o DDV, vključno z razširjenim seznamom izdelkov in storitev za javno zdravje, oproščenih DDV;
- ▶ pobudo „Healthier Together“ za pomoč državam članicam pri opredelitvi in izvajanju učinkovitih politik in ukrepov za zmanjšanje bremena večjih nenalezljivih bolezni, vključno z duševnim zdravjem;
- ▶ kodeks ravnanja za odgovorne poslovne in tržne prakse v živilskem sektorju;

² Štiri predlogi skupno vsebujejo 24 posebnih ukrepov.

- ▶ strukturiran dialog o zanesljivosti oskrbe z zdravili, da se okrepi odpornost farmacevtskih dobavnih verig in zagotovi zanesljivost oskrbe, ne da bi bila pri tem ogrožena cenovna dostopnost;
- ▶ evropski oblak za odprto znanost, da se zagotovijo namenske platforme (kot je evropska podatkovna platforma za COVID-19) za izmenjavo medicinskih raziskav ter kliničnih in genomskih podatkov;
- ▶ manifest za raziskave EU v zvezi s COVID-19 za čim večjo dostopnost rezultatov raziskav v boju proti pandemiji COVID-19;
- ▶ uredbo o razširitvi pooblastil Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni;
- ▶ uredbo o okviru ukrepov za zagotovitev dobave v krizi pomembnih zdravstvenih protiukrepev v primeru izrednih razmer v javnem zdravju na ravni Unije;
- ▶ minimalna obvezna merila za trajnostno javno naročanje hrane v šolah in javnih ustanovah;
- ▶ revizijo pravnega okvira za kri, tkiva in celice;
- ▶ davčne spodbude z državami članicami za spodbujanje zdrave prehrane;

Komisija poziva Evropski parlament in/ali Svet, naj nemudoma sprejmeta:

- ▶ uredbo o resni čezmejni ogroženosti zdravja;
- ▶ uredbo o evropskem zdravstvenem podatkovnem prostoru, katere cilj je izboljšati zagotavljanje zdravstvenega varstva po vsej EU, ljudem omogočiti nadzor nad lastnimi osebni podatki o zdravju, omogočiti varen dostop do posameznih elektronskih povzetkov o pacientu za zdravstvene delavce (evropski posamezni elektronski zdravstveni potni list) ter zagotoviti dosleden, varen, zaupanja vreden in učinkovit okvir za uporabo osebnih podatkov v zvezi z zdravjem;

namerava Komisija predložiti predloge za:

- ▶ revizijo uredbe o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, vključno z usklajenim obveznim označevanjem hranilne vrednosti na sprednji strani embalaže, da bi potrošnikom omogočili ozaveščeno, zdravo in trajnostno izbiro hrane;
- ▶ priporočilo za materiale in kemikalije, ki so varni in trajnostni že v zasnovi, da se industriji in regulativnim organom zagotovijo usmeritve za pridobivanje novih materialov in kemikalij;
- ▶ revidirano farmacevtsko zakonodajo, ki zagotavlja dostop do kakovostnih, varnih, cenovno dostopnih in okolju prijaznejših zdravil v vseh državah članicah;
- ▶ revidirano zakonodajo o zdravilih za redke bolezni in otroke;
- ▶ akcijski načrt za boljše upravljanje hranil;
- ▶ priporočilo o vrstah raka, ki jih je mogoče preprečiti s cepljenjem;
- ▶ posodobitev priporočila Sveta o presejalnih pregledih za odkrivanje raka;
- ▶ inovativne pristope k raziskavam in javnemu naročanju antimikrobičnih zdravil in alternativ zanje;
- ▶ nove ukrepe za lažjo izmenjavo in presaditev ledvic za določene prejemnike in darovalce v okviru delovnega programa EU za zdravje za leto 2023;
- ▶ novo globalno zdravstveno strategijo;

bo Komisija proučila nova področja ukrepanja, kot so:

- ▶ digitalno označevanje in označevanje na sprednji strani embalaže v zvezi z ekološkim odtisom izdelka;
- ▶ načini za povečanje udeležbe v evropskem tednu javnega zdravja;
- ▶ patentni sveženj, vključno s pobudo za dodatne varstvene certifikate in prisilnim licenciranjem patentov;
- ▶ ukrepi za obravnavanje trženja in oglaševanja izdelkov, povezanih s tveganji za nastanek raka;
- ▶ učinki zakonodaje za okolje brez tobačnega dima;
- ▶ nov celovit pristop k duševnemu zdravju.

3. MOČNEJŠE GOSPODARSTVO, SOCIALNA PRAVIČNOST IN DELOVNA MESTA

Na Konferenci je bilo oblikovanih šest širokih predlogov za izgradnjo močnejšega gospodarstva EU, socialne pravičnosti in delovnih mest³:

11. trajnostna rast in inovacije – predlagamo, da EU podpre prehod na trajnosten in odporen model rasti, pri čemer naj v evropskem semestru upošteva zeleni in digitalni prehod z močno socialno razsežnostjo ter okrepi vlogo državljanov, sindikatov in podjetij. Konvencionalne makroekonomske kazalnike in kazalnike na osnovi BDP bi lahko dopolnili z novimi, da bi lahko v okviru semestra obravnavali nove evropske prednostne naloge, kot sta evropski zeleni dogovor in evropski steber socialnih pravic, ter bolj upoštevali ekološki in digitalni prehod ter blaginjo ljudi;
12. krepitev konkurenčnosti EU in nadaljnja poglobitev enotnega trga – predlagamo, da se okrepi konkurenčnost in odpornost gospodarstva, enotnega trga in industrije Evropske unije ter obravnavajo strateške odvisnosti. Spodbujati moramo podjetniško kulturo v EU, ki bo podpirala inovativna podjetja vseh velikosti, zlasti mikro-, mala in srednja podjetja, ter zagonska podjetja, da bodo lahko uspešna ter da bodo tako prispevala k odpornejši in bolj povezani družbi. Potrebujemo dobro delujoče tržno gospodarstvo, da bi lažje uresničili vizijo bolj socialne Evrope;
13. vključujoči trgi dela – predlagamo, da se izboljša delovanje trgov dela, da bi zagotovili pravičnejše delovne pogoje ter spodbujali enakost spolov ter zaposlovanje mladih in ranljivih skupin. Evropska unija, države članice in socialni partnerji si morajo prizadevati za odpravo revščine zaposlenih, obravnavati pravice platformnih delavcev, prepovedati neplačano pripravništvo in zagotoviti pravično mobilnost delovne sile v EU. Spodbujati moramo socialni dialog in kolektivna pogajanja. Zagotoviti moramo celovito izvajanje evropskega stebra socialnih pravic, vključno z njegovimi ustreznimi krovnimi cilji za leto 2030, na ravni EU ter nacionalni, regionalni in lokalni ravni na področju „enakih možnosti in dostopa do trga dela“ ter „poštenih delovnih pogojev“, pri tem pa spoštovati pristojnosti ter načeli subsidiarnosti in sorazmernosti ter v primarni pogodbi vključiti protokol o socialnem napredku. Pri tem bi bilo treba spoštovati nacionalno tradicijo in avtonomijo socialnih partnerjev ter sodelovati s civilno družbo;
14. močnejše socialne politike – predlagamo zmanjšanje neenakosti, boj proti socialni izključenosti in boj proti revščini. Vzpostaviti moramo celovito strategijo za boj proti revščini, ki bi lahko med drugim vključevala okrepljeno jamstvo za otroke in jamstvo za mlade, uvedbo minimalnih plač, skupni okvir EU za sheme minimalnega dohodka in dostojna socialna stanovanja. Zagotoviti moramo celovito izvajanje evropskega stebra socialnih pravic, vključno z njegovimi ustreznimi krovnimi cilji za leto 2030, na ravni EU ter nacionalni, regionalni in lokalni ravni na področju „socialne zaščite in vključevanja“, pri tem pa upoštevati ustrezne pristojnosti ter načeli subsidiarnosti in sorazmernosti ter v Pogodbi vključiti protokol o socialnem napredku;
15. demografski prehod – predlagamo, da bi se izzivi, ki jih prinaša demografski prehod kot kritični element splošne odpornosti Evrope, zlasti nizka rodnost in stalno staranje

³ Šest predlogov skupno vsebuje 61 posebnih ukrepov.

prebivalstva, obravnavali z zagotavljanjem podpore ljudem v celotnem življenjskem ciklu. To bi moralo vključevati celovite ukrepe, namenjene vsem generacijam, od otrok in mladih do družin, delovno sposobnega prebivalstva ter starejših oseb, ki še vedno želijo delati ali ki so upokojene ali potrebujejo nego;

16. fiskalna in davčna politika – predlagamo, naj EU spodbuja v prihodnost usmerjene naložbe, osredotočene na zeleni in digitalni prehod, z močno socialno razsežnostjo, in sicer ob upoštevanju primerov instrumentov Next Generation EU in SURE. Unija mora upoštevati socialne in gospodarske posledice vojne proti Ukrajini in povezavo med ekonomskim upravljanjem Unije in novimi geopolitičnimi razmerami ter okrepiti svoj proračun z novimi lastnimi sredstvi. Državljeni želijo, da bi se pri obdavčitvi manj osredotočali na ljudi ter mala in srednja podjetja ter bolj na davčne utajevalce in velike onesnaževalce ter da bi obdavčili velika digitalna podjetja, obenem pa naj EU podpre zmožnost držav članic in lokalnih organov, da se financirajo sami in s sredstvi EU.

Za uresničitev predlogov Konference:

Je Komisija že predlagala:

- ▶ akcijski načrt za socialno ekonomijo, ki bo organizacijam socialne ekonomije olajšal uspešno delovanje in rast;
- ▶ revizijo Direktive o harmonizaciji zakonodaj držav članic v zvezi z dostopnostjo radijske opreme na trgu;
- ▶ sporočilo o politiki konkurence, pripravljeno na spopadanje z novimi izzivi;
- ▶ posodobljeno industrijsko strategijo in vzpostavitev zavezništva na področju surovin, čistega vodika, baterij, krožne plastike, industrijskih podatkov, računalništva na robu in računalništva v oblaku, polprevodniških tehnologij, obnovljivih in nizkoogljičnih goriv, brezemisijskega letalstva, sončne energije in standarda EU za zagonska podjetja v državah članicah za spodbujanje podjetništva prek zavezništva;
- ▶ pregled uredb in smernic o vertikalnih skupinskih izjemah;
- ▶ preverjanje primernosti posodobitve področja državnih pomoči;
- ▶ sporočilo o kratkoročnem zavarovanju izvoznih kreditov;
- ▶ revizijo smernic o regionalni pomoči;
- ▶ pregled sporočila o pomembnih projektih skupnega evropskega interesa;
- ▶ evropski instrument za začasno podporo zmanjševanju tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (SURE);
- ▶ revizijo okvira za državno pomoč za raziskave, razvoj in inovacije;
- ▶ vključitev ciljev trajnostnega razvoja v okvir evropskega semestra;
- ▶ indeks uspešnosti prehodov, po katerem se države razvrščajo glede na njihov napredek pri doseganju trajnostnosti;
- ▶ evropska partnerstva, na primer Izdelano v Evropi, za ključne digitalne tehnologije ter za pametna omrežja in storitve;
- ▶ strateški okvir za zdravje in varnost pri delu;
- ▶ Evropski svet za inovacije, tj. vodilni program za opredelitev, razvoj in razširitev preobrazbenih tehnologij in prelomnih inovacij;
- ▶ platformo Pripravljeni na prihodnost, tj. strokovno skupino na visoki ravni, ki bo pomagala poenostaviti zakonodajo EU in zmanjšati s tem povezane nepotrebne stroške;
- ▶ akcijski načrt za evropski steber socialnih pravic;
- ▶ okrepljen sistem jamstva za mlade;
- ▶ evropski program znanj in spretnosti, ki posameznikom in podjetjem pomaga razvijati dodatna in boljša praktična znanja in spretnosti, vključno s paktom za znanja in spretnosti;

- ▶ pobudo Alma (Aim, Learn, Master, Achieve) za pomoč najbolj ranljivim mladim z manj priložnostmi, da se jim omogoči dostop do trga dela in družbe v domači državi;
- ▶ načrt za enakost spolov kot dodatno merilo za upravičenost do programa Obzorje Evropa za javne organe, raziskovalne organizacije ter visokošolske in srednješolske ustanove;
- ▶ Women TechEU, novo pobudo za financiranje in podporo zagonskim podjetjem, ki jih vodijo ženske;
- ▶ manifest STE(A)M za izobraževanje na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva, umetnosti in matematike (STEAM), ki upošteva vidik spola, kot je navedeno v strategiji EU za univerze;
- ▶ pakt za podeželje – okrepljeno upravljanje podeželskih območij EU;
- ▶ evropsko platformo za boj proti brezdomstvu;
- ▶ evropsko jamstvo za otroke, ki zagotavlja, da ima vsak otrok v Evropi, ki mu grozi revščina ali socialna izključenost, dostop do ključnih storitev, kot so zdravstveno varstvo, otroška nega in varstvo, izobraževanje, prehrana in stanovanje;
- ▶ direktivo o ustreznih minimalnih plačah;
- ▶ skupino na visoki ravni za prihodnost socialne zaščite in socialne države v EU;
- ▶ preizkus za MSP v ocenah učinka;
- ▶ evropski okvir za poklicne poti raziskovalcev: združevanje moči na nacionalni in evropski ravni za krepitev spretnosti raziskovalcev in medsektorske mobilnosti ter spodbujanje uravnotežene mobilnosti nadarjenih;
- ▶ popravne ukrepe za zmanjšanje inovacijskega razkoraka in krepitev zmogljivosti na področju raziskav in inovacij v državah, ki zaostajajo;
- ▶ zeleno knjigo o staranju;
- ▶ priporočilo Komisije o učinkoviti aktivni podpori zaposlovanju;
- ▶ direktivo o zagotavljanju uravnotežene zastopanosti spolov med neizvršnimi direktorji družb, ki kotirajo na borzi, in s tem povezanih ukrepih;
- ▶ sporočilo o novem akcijskem načrtu za pravično in preprosto obdavčitev, ki podpira strategijo za okrevanje;
- ▶ direktivo o spremembi stopenj davka na dodano vrednost, vključno z znižanim DDV na otroško opremo;

Komisija poziva Evropski parlament in/ali Svet, naj nemudoma sprejmeta:

- ▶ direktivo o primerni skrbnosti podjetij glede trajnostnosti, da se spodbudi trajnostno in odgovorno ravnanje podjetij v globalnih vrednostnih verigah;
- ▶ direktivo o poročanju podjetij o trajnostnosti;
- ▶ direktivo o izboljšanju delovnih pogojev pri platformnem delu;
- ▶ direktivo o krepitvi uporabe načela enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti za moške in ženske s preglednostjo plačil in mehanizmi za izvrševanje;
- ▶ predlog o novih virih lastnih sredstev;
- ▶ revizijo uredb o koordinaciji sistemov socialne varnosti;
- ▶ direktivo o minimalni davčni stopnji za globalne dejavnosti multinacionalnih skupin v Uniji;
- ▶ uredbo o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja in financiranje terorizma;

namerava Komisija predložiti predloge za:

- ▶ pregled ekonomskega upravljanja;
- ▶ priporočilo o minimalnem dohodku;
- ▶ priporočilo o vrednotenju znanja;
- ▶ spremembo direktive o izpostavljenosti azbestu pri delu;
- ▶ evropski program za inovacije, ki obravnava ključna ozka grla za kar največji učinek političnih pobud in instrumentov EU, ki podpirajo inovacije;
- ▶ pregled uredb in smernic o horizontalnih skupinskih izjemah, ki podjetjem pojasnjujejo, kdaj lahko sodelujejo s konkurenti;
- ▶ pregled obvestila o opredelitvi trga;
- ▶ nadzor nad združitvami v EU – nadaljnja poenostavitev postopkov;
- ▶ pregled uredbe de minimis;
- ▶ smernice o kolektivnih pogodbah v zvezi z delovnimi pogoji samozaposlenih oseb brez zaposlenih;
- ▶ digitalni euro;
- ▶ področje uporabe in učinke, ki jih imajo eurobankovci in eurokovanci kot zakonito plačilno sredstvo;
- ▶ poročilo o bistvenih storitvah;
- ▶ poročilo o izvajanju direktive o delovnem času;
- ▶ navodila za oceno porazdelitvenega učinka;
- ▶ sveženj za izboljšanje rezultatov na trgu dela za invalide;
- ▶ okvir za odprte finance;
- ▶ pregled pravil EU o plačilnih storitvah;
- ▶ naložbeno strategijo za male vlagatelje in povezani zakonodajni sveženj;
- ▶ Podjetja v Evropi: okvir za obdavčitev dohodkov (BEFIT – Business in Europe: Framework for Income Taxation);
- ▶ pobudo za obravnavo vloge dejavnikov, ki omogočajo davčne utaje in agresivno davčno načrtovanje;
- ▶ direktivo o izvajanju globalnega sporazuma OECD o prerazporeditvi pravic do obdavčitve;
- ▶ pilotni projekt o evropski izkaznici socialnega zavarovanja (ESSPASS);
- ▶ pobudo o socialnem dialogu;
- ▶ uveljavljanje, izvrševanje in ozaveščanje o pravicah EU glede usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja, vključno s starševskim dopustom;
- ▶ sporočilo o begu možganov in spremljajočo pobudo za povečanje priliva možganov;
- ▶ priporočilo o razvoju okvirnih pogojev za socialno gospodarstvo;
- ▶ evropsko strategijo oskrbe, skupaj s predlogom za revizijo barcelonskih ciljev glede vzgoje in varstva predšolskih otrok ter predlogom priporočila Sveta o dolgotrajni oskrbi;
- ▶ drugo košarico novih virov lastnih sredstev;
- ▶ pregled priporočila Sveta o okviru za kakovost pripravništev;

bo Komisija proučila nova področja ukrepanja, kot so:

- ▶ ukrepi za podporo regijam, ujetim v razvojno past, v katerih je rast vztrajno nizka;
- ▶ nadaljnja prizadevanja za doseganje trajnostne, digitalne in odporne industrije ter obravnavanje odvisnosti;
- ▶ obravnavanje demografskega prehoda, zlasti v zvezi s staranjem in depopulacijo;
- ▶ celostni pristop k merjenju in spremljanju blaginje, poleg BDP;
- ▶ dodatno razširiti in nadgraditi uporabo digitalnih orodij in postopkov na področju prava družb.

4. EU V SVETU

Na Konferenci je bilo oblikovanih osem širokih predlogov o EU v svetu⁴:

17. zmanjšanje odvisnosti EU od tujih akterjev v strateških sektorjih gospodarstva – predlagamo, da EU sprejme ukrepe za okrepitev svoje avtonomije v ključnih strateških sektorjih, kot so kmetijski proizvodi, strateško gospodarsko blago, polprevodniki, medicinski izdelki, inovativne digitalne in okoljske tehnologije ter energija;
18. zmanjšanje energetske odvisnosti EU od tujih akterjev – predlagamo, da EU pri tekočem zelenem prehodu doseže večjo avtonomnost na področju proizvodnje energije in oskrbe z njo;
19. določitev standardov za trgovinske in naložbene odnose v EU in zunaj nje – predlagamo, da EU okrepi etično razsežnost svojih trgovinskih in naložbenih odnosov;
20. določitev standardov na področju okoljske politike v EU in zunaj nje – predlagamo, da EU okrepi okoljsko razsežnost svojih trgovinskih odnosov;
21. odločanje in kohezija v Uniji – predlagamo, da EU izboljša zmogljivosti za sprejemanje hitrih in učinkovitih odločitev, zlasti na področju skupne zunanje in varnostne politike (SZVP), ter njeno enotno nastopanje in delovanje v vlogi pravega globalnega akterja, ki bo pozitiven zgled v svetu in bo prispeval k odzivu na vsako krizo;
22. preglednost EU in njenih odnosov z državljani – predlagamo, da EU, zlasti pri svojem delovanju na mednarodni ravni, vključno s trgovinskimi pogajanjmi, postane dostopnejša za državljane, in sicer z boljšim obveščanjem, izobraževanjem, njihovo udeležbo in preglednostjo svojega delovanja;
23. EU kot močan akter miru in varnosti na svetovnem prizorišču – predlagamo, naj EU še naprej spodbuja in jamči za mir in mednarodni red, ki temelji na pravilih, krepi multilateralizem in dopolnjuje dolgotrajne mirovne pobude EU, ki so prispevale k temu, da je leta 2012 prejela Nobelovo nagrado, hkrati pa naj krepi svojo skupno varnost;
24. EU kot močan akter pri vzpostavljanju vezi na svetovnem prizorišču – predlagamo, naj bo EU v odnosih s tretjimi državami močan akter pri vzpostavljanju vezi na svetovnem prizorišču.

**Za uresničitev predlogov konference:
je Komisija že predlagala:**

- ▶ okvir za mobilnost v mestih;
- ▶ nov začasni okvir za krizne ukrepe državne pomoči;
- ▶ pobudo za premogovniške regije v prehodu na Zahodnem Balkanu in v Ukrajini;
- ▶ podporo ukrepom za obnovo ukrajinskega raziskovalnega in inovacijskega ekosistema;
- ▶ agendo za Zahodni Balkan na področjih inovacij, raziskav, izobraževanja, kulture, mladih in športa, ki so jo začele države članice EU in gospodarstva Zahodnega Balkana;

⁴ Osem predlogov skupno vsebuje 42 posebnih ukrepov.

- ▶ strategijo EU za mednarodno sodelovanje na področju raziskav in inovacij ter globalni pristop na področju raziskav in inovacij, vključno s približanjem programa Obzorje Evropa podobno mislečim partnerjem po vsem svetu;
- ▶ evropsko strategijo za zunanje sodelovanje na področju energije v spreminjajočem se svetu;
- ▶ strategijo za Arktiko;
- ▶ strategijo za Afriko;
- ▶ strategijo povezljivosti Global Gateway;
- ▶ akcijski načrt EU za enakost spolov III;
- ▶ akcijski načrt za človekove pravice in demokracijo;
- ▶ sporočilo o dostojnem delu po vsem svetu s posebnim poudarkom na odpravi dela otrok in prisilnega dela;
- ▶ strategijo EU za standardizacijo;
- ▶ strateški kompas za varnost in obrambo;
- ▶ sporočilo o skupnih javnih naročilih za obrambo;
- ▶ gospodarski in naložbeni načrt za Zahodni Balkan;
- ▶ zeleno agendo za Zahodni Balkan;
- ▶ partnerstvo za pravičen energetske prehod z Južno Afriko;
- ▶ zeleno partnerstvo med Marokom in EU;
- ▶ gospodarski in naložbeni načrt za južno sosedstvo;
- ▶ zeleno zavezništvo z Japonsko;
- ▶ skupno sporočilo o strateškem partnerstvu z zalivskimi državami;
- ▶ načrte za sodelovanje s civilno družbo v partnerskih državah;
- ▶ strateški načrt za obnovo „RebuildUkraine“;
- ▶ sporočilo Politika vzhodnega partnerstva po letu 2020: Krepitev odpornosti – vzhodno partnerstvo, ki prinaša koristi za vse;
- ▶ analizo vrzeli pri naložbah v obrambo;
- ▶ načrt za solidarnostne pasove med EU in Ukrajino za lažji izvoz kmetijskih proizvodov Ukrajine in lažjo dvostransko trgovino Ukrajine z EU;
- ▶ priporočilo o skupnem naboru orodij Unije za odpravo pomanjkanja polprevodnikov in mehanizmu EU za spremljanje ekosistema polprevodnikov;
- ▶ Svet za trgovino in tehnologijo med EU in ZDA;
- ▶ Svet za trgovino in tehnologijo med EU in Indijo;
- ▶ razširitev omrežja TEN-T na Ukrajino;
- ▶ sporazume o cestnem prometu z Ukrajino in Moldavijo;
- ▶ novo agendo EU za boj proti terorizmu, ki določa nadaljnje ukrepe za boj proti terorizmu na ravni EU, njen cilj pa je boljše predvidevanje in preprečevanje terorističnih groženj ter zaščita pred njimi in odzivanje nanje;
- ▶ nabor orodij za pomoč pri blaženju tujega vmešavanja na področju raziskav in inovacij;
- ▶ sporočilo o globalnem pristopu k raziskavam in inovacijam;
- ▶ pregled trgovinske politike – odprta, trajnostna in odločna trgovinska politika;
- ▶ ponovni začetek pogajanj o trgovinskem sporazumu z Indijo;
- ▶ digitalno partnerstvo med EU in Japonsko;

Komisija poziva Evropski parlament in/ali Svet, naj nemudoma sprejmeta:

- ▶ načrt REPowerEU;
- ▶ sporočilo o kratkoročnem posredovanju na trgu plina in električne energije;
- ▶ evropski akt o čipih, vključno s spremembo enotnega temeljnega akta o vzpostavitvi evropskih partnerstev;
- ▶ uredbo o tujih subvencijah, ki izkrivljajo notranji trg;

- ▶ predlog novega splošnega sistema preferencialov;
- ▶ predlog instrumenta za preprečevanje prisilnih ukrepov;
- ▶ direktivo o povrnitvi in odvzemu sredstev;
- ▶ dodajanje kršitev sankcij EU in njihovega izogibanja med kazniva dejanja iz člena 83(1) PDEU;

namerava Komisija predložiti predloge za:

- ▶ instrument za krepitev zmogljivosti evropske obrambne industrije prek skupnih javnih naročil;
- ▶ uredbo o vzpostavitvi skupnega evropskega programa za naložbe v obrambo;
- ▶ evropsko zakonodajo o kritičnih surovinah;
- ▶ instrument enotnega trga za izredne razmere, da bi se hitro odzvali med prihodnjimi krizami ter zagotovili pretok blaga in ljudi ter stalen dostop do osnovnih potrebščin in nujnih storitev;
- ▶ carinsko podporo pri izvajanju pravil o delu otrok;
- ▶ digitalna partnerstva, napovedana v indijsko-pacifiški strategiji;
- ▶ prispevek trgovinskih sporazumov k trajnostnemu razvoju – izid pregleda trgovine in trajnostnega razvoja;
- ▶ ratifikacijo nedavno sklenjenih trgovinskih sporazumov za utrditev ključnih odnosov;
- ▶ akcijski načrt za mlade v okviru zunanjega delovanja EU;
- ▶ strategijo za drone in zrakoplove brez posadke;

bo Komisija proučila nova področja ukrepanja, kot so:

- ▶ novi ukrepi za izboljšanje globalne prehranske varnosti EU;
- ▶ odpornost dobavne verige in preglednost v zvezi s kritičnimi zdravili, medicinskimi izdelki in sestavinami.

5. VREDNOTE IN PRAVICE, PRAVNA DRŽAVA IN VARNOST

Na Konferenci je bilo oblikovanih šest širokih predlogov o vrednotah in pravicah, pravni državi in varnosti⁵:

25. pravna država, demokratične vrednote in evropska identiteta – sistematično podpirati pravno državo v vseh državah članicah;
26. varstvo podatkov – zagotoviti bolj zaščitno politiko obdelave podatkov, ki se bo bolj osredotočala na državljane;
27. mediji, lažne novice, dezinformacije, preverjanje dejstev in kibernetika varnost – boj proti dezinformacijam z nadaljnjim spodbujanjem neodvisnosti in pluralizma medijev ter medijske pismenosti;
28. mediji, lažne novice, dezinformacije, preverjanje dejstev in kibernetika varnost (drugič) – večja vloga EU pri preprečevanju kibernetičnih groženj;
29. nediskriminacija, enakost in kakovost življenja – sprejetje ukrepov za izenačitev življenjskih razmer po vsej EU in izboljšanje socialno-ekonomske kakovosti življenja državljanov in državljanek EU;
30. pravice živali, kmetijstvo – sprejetje odločnih ukrepov za spodbujanje in zagotavljanje bolj ekološkega in podnebno usmerjenega kmetijstva.

Za uresničitev predlogov konference: je Komisija že predlagala:

- ▶ letno poročilo o stanju pravne države;
- ▶ uredbo o splošnem režimu pogojenosti za zaščito proračuna Unije;
- ▶ informativno gradivo:
  - družbeni mediji in vizualna komunikacija;
  - spletišča, prilagojena mobilnim telefonom, na domeni europa.eu (vključno s kotičkom za učenje);
  - spletišče EUvsDisinfo;
  - publikacije in podatki, ki jih razširja Urad za publikacije;
  - portal Komisije za avdiovizualne storitve;
  - otrokom prijazne različice ključnih političnih pobud;
- ▶ nadaljnje smernice Evropskega odbora za varstvo podatkov;
- ▶ strategijo EU za varnostno unijo;
- ▶ okrepljen kodeks ravnanja glede dezinformacij;
- ▶ novo pobudo „Boljši internet za otroke“;
- ▶ evropsko opazovalnico digitalnih medijev, po možnosti s platformo;
- ▶ oceno kakovosti življenja v poročilih o evropskem semestru;
- ▶ strategije Unije enakosti, ki obravnavajo: enakost spolov, pravice LGBTIQ, invalidnost, boj proti rasizmu in vključevanje Romov;
- ▶ strategijo EU za boj proti antisemitizmu in negovanje judovskega življenja;

⁵ Šest predlogov skupno vsebuje 24 posebnih ukrepov.

Komisija poziva Evropski parlament in/ali Svet, naj nemudoma sprejmeta:

- ▶ sklop predlogov zoper očitno neutemeljene ali nepoštene sodne postopke zoper sodelovanje javnosti (znane kot strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti);
- ▶ uredbo o spremembi pravil o odškodnini in pomoči potnikom v zračnem prometu ter o odgovornosti letalskih prevoznikov;

namerava Komisija predložiti predloge za:

- ▶ zakon o svobodi medijev;
- ▶ evropsko kartico ugodnosti za invalide;
- ▶ krepitev vloge in neodvisnosti organov za enakost;
- ▶ zakonodajni predlog o vzajemnem priznavanju starševstva med državami članicami;

bo Komisija proučila nova področja ukrepanja, kot so:

- ▶ pobuda o združenjih in neprofitnih organizacijah;
- ▶ letna konferenca o pravni državi, v katero bodo poleg deležnikov vključeni tudi državljani.

6. DIGITALNA PREOBRAZBA

Na Konferenci je bilo oblikovanih pet širokih predlogov o tem, kako lahko EU v celoti izkoristi digitalno preobrazbo⁶:

31. dostop do digitalne infrastrukture – enak dostop do interneta je temeljna pravica vsakega evropskega državljana. Predlagamo, da bi moral imeti vsakdo v Evropi v praksi pravico dostopa do interneta in digitalnih storitev ter da bi bilo treba okrepiti suverenost digitalne infrastrukture EU;
32. digitalna pismenost in veščine za opolnomočenje ljudi – predlagamo, naj EU zagotovi, da bodo imeli od digitalizacije korist vsi evropski državljani in državljanke, in sicer naj se opolnomočijo s potrebnimi digitalnimi veščinami ter priložnostmi;
33. varna in zaupanja vredna digitalna družba – kibernetška varnost in dezinformacije – predlagamo, da bi morala EU za varno, odporno in zaupanja vredno digitalno družbo poskrbeti za učinkovito in hitro izvajanje veljavne zakonodaje in imeti več pristojnosti za povečanje kibernetške varnosti, obravnavo nezakonitih vsebin in kibernetške kriminalitete, odzivanje na kibernetške grožnje nedržavnih akterjev in avtoritarnih držav in okrevanje po njih ter za obravnavo dezinformacij;
34. varna in zaupanja vredna digitalna družba – varstvo podatkov – spodbujamo podatkovno suverenost posameznikov, boljše ozaveščenost in učinkovitejše izvajanje in izvrševanje veljavnih predpisov (GDPR), da bi povečali osebni nadzor nad lastnimi podatki in zmanjšali njihovo zlorabo;
35. digitalne inovacije za krepitev socialnega in trajnostnega gospodarstva – predlagamo, naj EU spodbuja ukrepe za digitalizacijo, ki bodo pravično in trajnostno krepili gospodarstvo in enotni trg, povečali evropsko konkurenčnost na področju tehnologije in inovacij, krepili enotni digitalni trg za podjetja vseh velikosti in zagotavljali, da bo Evropa vodilna v svetu na področju digitalne preobrazbe in digitalizacije, osredotočene na človeka.

**Za uresničitev predlogov konference:
je Komisija že predlagala:**

- ▶ sporočilo o digitalnem desetletju;
- ▶ evropsko strategijo za podatke;
- ▶ strategijo EU za kibernetško varnost;
- ▶ cilje za uvedbo širokopasovnih povezav za podeželska območja v okviru strategije „od vil do vilic“;
- ▶ strukturiran dialog o digitalnem izobraževanju ter znanjih in spretnostih;
- ▶ platformo in koalicijo za digitalna znanja in spretnosti ter delovna mesta;
- ▶ evropski teden programiranja;
- ▶ podporo razpravam socialnih partnerjev, vključno z njihovimi tekočimi dejavnostmi v zvezi z delom na daljavo in pravico do odklopa;
- ▶ Evropski kompetenčni center za kibernetško varnost;

⁶ Pet predlogov skupno vsebuje 40 posebnih ukrepov.

- ▶ priporočilo o kibernetiki varnosti 5G;
- ▶ priporočila o individualnih učnih računih in mikrodokazilih;
- ▶ nabor orodij za povezljivost;
- ▶ direktivo o polnilnih vratih za elektronske naprave;
- ▶ evropsko infrastrukturo za storitve blokovne verige;
- ▶ akt o upravljanju podatkov;
- ▶ akt o enotnem trgu digitalnih storitev;
- ▶ akt o digitalnih trgih;
- ▶ shemo Wifi4EU;
- ▶ delovni program za raziskave in inovacije 6G;
- ▶ direktivo o ukrepih za visoko skupno raven kibernetike varnosti v Uniji (revidirana direktiva o varnosti omrežij in informacij);
- ▶ pobude, vključno z evropsko platformo za dešifriranje, inovacijskim vozliščem za notranjo varnost in evropskim atlasom kibernetike varnosti;
- ▶ jezikovni podatkovni prostor, ki ustvarja medsebojno povezano in konkurenčno evropsko podatkovno gospodarstvo za ponovno javno in zasebno uporabo virov;
- ▶ pregled direktive o spletni dostopnosti;
- ▶ pregled usklajenega načrta za umetno inteligenco;
- ▶ sporočilo o spodbujanju evropskega pristopa k umetni inteligenci;

Komisija poziva Evropski parlament in/ali Svet, naj nemudoma sprejmeta:

- ▶ deklaracijo o digitalnih pravicah in načelih za digitalno desetletje;
- ▶ program politike: Pot v digitalno desetletje;
- ▶ uredbo o spoštovanju zasebnega življenja in varstvu osebnih podatkov na področju elektronskih komunikacij (uredba o zasebnosti v elektronskih komunikacijah);
- ▶ predlog direktive za povečanje odpornosti kritičnih subjektov, tj. okvir za vse vrste nevarnosti v podporo kritičnim subjektom držav članic, ki preprečujejo incidente, ki povzročajo motnje v delovanju, se jim upirajo, jih absorbirajo in si po njih opomorejo;
- ▶ uredbo o digitalni operativni odpornosti v finančnem sektorju (DORA);
- ▶ akt o umetni inteligenci;
- ▶ uredbo o evropski digitalni identiteti;
- ▶ akt o podatkih za zagotavljanje pravičnosti pri dodeljevanju vrednosti podatkom ter dostopu do podatkov in njihovi uporabi v vseh gospodarskih sektorjih EU;
- ▶ uredbo o vzpostavitvi programa Unije za varno povezljivost, tj. načrta za varen vesoljski komunikacijski sistem EU;
- ▶ priporočilo o vzpostavitvi skupne kibernetike enote za obravnavanje vse večjega števila resnih kibernetike incidentov, ki vplivajo na javne službe, podjetja, državljanke in državljane po vsej EU, z naprednimi in usklajenimi odzivi;
- ▶ uredbo in direktivo o digitalizaciji čezmejnega pravosodnega sodelovanja in dostopa do sodnega varstva v civilnih, gospodarskih in kazenskih zadevah:
- ▶ uredbo o vzpostavitvi platforme za sodelovanje skupnih preiskovalnih skupin;
- ▶ uredbo o digitalni izmenjavi informacij v primerih terorizma;
- ▶ uredbo o kriptosredstvih;
- ▶ direktivo o inteligentnih prometnih sistemih;
- ▶ uredbo o enotnem evropskem nebu;

namerava Komisija predložiti predloge za:

- ▶ evropski akt o kibernetiki odpornosti;
- ▶ revidirano direktivo o znižanju stroškov širokopasovnih povezav;
- ▶ revidirane smernice o državni pomoči za širokopasovna omrežja;
- ▶ priporočilo o izboljšanju zagotavljanja digitalnih znanj in spretnosti v izobraževanju in usposabljanju;
- ▶ priporočilo o omogočitvenih dejavnikih za digitalno izobraževanje;
- ▶ stališče Unije o spremembi mednarodnega pravilnika o radijskih komunikacijah za Svetovno konferenco o radiokomunikacijah leta 2023, kar bo pripomoglo k nemoteni komunikaciji po vsej EU;
- ▶ evropsko potrdilo o digitalnih znanjih in spretnostih;
- ▶ odgovornost za umetno inteligenco;
- ▶ preverjanje primernosti potrošniškega prava EU z vidika digitalne pravičnosti;
- ▶ revizijo direktive o odgovornosti za proizvode;
- ▶ predlog strategije za interoperabilnost uprav EU;
- ▶ akcijski načrt za digitalizacijo energetskih sistemov in obravnavo uporabe energije v digitalni infrastrukturi;
- ▶ GreenData4All – posodobljena pravila o geoprostorskih okoljskih podatkih in dostopu do okoljskih informacij;
- ▶ pobudo o DDV v digitalni dobi;

bo Komisija proučila nova področja ukrepanja, kot so:

- ▶ okrepitev izvrševanja splošne uredbe o varstvu podatkov, vključno z razmislekom o upravnem postopku za njeno uporabo v čezmejnih primerih, in boljše obveščanje o pravilih o varstvu podatkov in privolitvi ter izboljšanje informacij o načinu uporabe podatkov;
- ▶ nadaljnji razvoj evropske digitalne identitete, vključno z olajševanjem čezmejnih transakcij;
- ▶ evropski podatkovni prostori za mobilnost in turizem;
- ▶ evropski okvir za merjenje, ocenjevanje in obveščanje državljanov o vplivu digitalizacije na okolje;
- ▶ boljše izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov;
- ▶ alternativni načini reševanja potrošniških sporov;
- ▶ pobude za krepitev digitalne kohezije na podlagi evropskih digitalnih inovacijskih vozlišč;
- ▶ nadaljnji razvoj večjezične razsežnosti v okviru digitalne preobrazbe v EU;
- ▶ standardni program o „spletnem bontonu“ in spletnih pravicah uporabnikov;
- ▶ dejavnosti standardizacije na področju umetne inteligence;
- ▶ pripravljalni ukrep za usklajeno spremljanje temnega omrežja na ravni EU.

7. EVROPSKA DEMOKRACIJA

Na Konferenci o prihodnosti Evrope je bilo oblikovanih pet širokih predlogov v okviru evropske demokracije⁷. EU je bila pozvana k naslednjemu:

36. *informacije za državljane, državljanska udeležba in mladi – povečati državljansko udeležbo in udeležnost mladih v demokraciji na ravni Evropske unije, da se razvije „popolna državljanska izkušnja“ za Evropejce ter da se zagotovi, da se njihov glas ne upošteva le v času volitev, ampak tudi sicer, in da je udeležba učinkovita. Zato bi bilo treba za vsako temo razmisliti o najprimernejši obliki sodelovanja;*
37. *informacije za državljane, državljanska udeležba in mladi (drugič) – narediti Evropsko unijo razumljivejšo in dostopnejšo ter okrepiti skupno evropsko identiteto;*
38. *demokracija in volitve – utrditi evropsko demokracijo s krepitvijo njenih temeljev, spodbujanje udeležbe na volitvah v Evropski parlament, spodbujanje nadvladane razprave o evropskih vprašanjih in zagotavljanje močne povezanosti med državljani in njihovimi izvoljenimi predstavniki;*
39. *postopek odločanja EU – izboljšati postopek odločanja EU, da se zagotovi zmožnost EU za ukrepanje, obenem pa se upoštevajo interesi vseh držav članic ter pregleden in razumljiv postopek za državljane;*
40. *subsidiarnost.*

**Za uresničitev predlogov Konference:
je Komisija že predlagala:**

- ▶ akcijski načrt za evropsko demokracijo;
- ▶ poročilo o državljanstvu za leto 2020;
- ▶ strategijo o pravicah invalidov;
- ▶ okrepljene načine sodelovanja z državljani in državljkami prek portala Povejte svoje mnenje, evropske državljanske pobude in drugih oblik državljanske udeležbe;
- ▶ sporočilo o boljšem pravnem urejanju, ki so mu sledile revidirane smernice in izboljšani nabor orodij;
- ▶ priporočilo o zaščiti, varnosti in opolnomočenju novinarjev;
- ▶ medijske storitve (tradicionalni in novi mediji), ki medijem v Bruslju in vseh državah članicah zagotavljajo dejanske informacije o pobudah in ukrepih EU;
- ▶ predstavništva Evropske komisije;
- ▶ mrežo pisarn Europe Direct;
- ▶ kampanje korporativnega komuniciranja s posebnim poudarkom na mladih Evropejkah in Evropejcih;
- ▶ evropski kodeks dobrega ravnanja javnih uslužbencev;
- ▶ kontaktno točko Europe Direct, ki je na voljo za vprašanja državljanov in državljk v zvezi z EU v 24 uradnih jezikih in drugih, kot je na primer ukrajinščina;
- ▶ pilotni projekt Z lokalnimi svetniki gradimo Evropo, ki svetnikom v lokalni upravi omogoča komuniciranje o EU;

⁷ Pet predlogov skupno vsebuje 35 posebnih ukrepov.

- ▶ raziskovalne projekte na področju smiselnega in etičnega komuniciranja;
- ▶ državljansko udeležbo v raziskavah kot načelo in operativni cilj programa Obzorje Evropa;
- ▶ strokovni center Komisije za participativno in posvetovalno demokracijo pod vodstvom Skupnega raziskovalnega središča;
- ▶ storitev eTranslation za lažjo komunikacijo v vseh uradnih jezikih EU;
- ▶ akcijski načrt o spletni dostopnosti za zagotovitev, da so vse spletne informacije, ki jih objavi Komisija, dostopne invalidom;
- ▶ program Globalna Evropa za človekove pravice in demokracijo;
- ▶ platformo za udeležbo otrok za povezovanje obstoječih mehanizmov za udeležbo otrok na lokalni in nacionalni ravni ter ravni EU ter vključevanje otrok v odločanje EU;
- ▶ program Obzorje Evropa, sklop 2 za inovativne raziskave o demokraciji in upravljanju, ter raziskovalne projekte o učinkovitih metodah za večplastna, večjezična in večmodalna posvetovanja z državljani in državljankami na ravni EU;
- ▶ mrežo za inovativne rešitve za prihodnost demokracije;
- ▶ pilotne modele za ciljno usmerjena posvetovanja in postopke soustvarjanja za določene politike EU;

Komisija poziva Evropski parlament in/ali Svet, naj nemudoma sprejmeta:

- ▶ predlog o preglednosti in ciljanem političnem oglaševanju;
- ▶ revizijo uredbe o financiranju evropskih političnih strank;
- ▶ revizijo direktive Sveta o volilnih pravicah mobilnih državljanov EU na volitvah v Evropski parlament;
- ▶ revizijo direktive Sveta o volilnih pravicah mobilnih državljanov EU na občinskih volitvah;

namerava Komisija predložiti predloge za:

- ▶ poročilo o državljanstvu za leto 2023;
- ▶ namenjanje časa in sredstev za organizacijo državljanskih forumov, da bi se poglobljeno posvetili izbranemu številu ključnih tem in pomagali pripraviti posebej pomembne sklope ključnih pobud ter prejeli povratne informacije pred začetkom zakonodajnega postopka;
- ▶ organiziranje manjših ciljno usmerjenih postopkov posvetovanja ali soustvarjanja/sooblikovanja, ki potekajo v manjšem obsegu, da se posamezna vprašanja politike obravnavajo stroškovno učinkoviteje in pravočasno;
- ▶ skladen in smiseln pristop k zagotavljanju vključevanja mladih v oblikovanje politik, in sicer prek njihove sistematične udeležbe v državljanskih forumih, v manjših posvetovalnih postopkih soustvarjanja ter s posebnim poudarkom na vplivu predvidenih politik na mlado generacijo;
- ▶ nadaljnji razvoj portala Povejte svoje mnenje, da bo postal še lažje dostopno spletno vozlišče, ki združuje vse informacije o mehanizmih državljanske udeležbe, ki se izvajajo v Komisiji. Platforma bo okrepljena z vključitvijo posvetovalnih funkcij platforme Konference in drugih ustreznih funkcij „državlanske tehnologije“, vključno s spletnimi participativnimi dogodki;
- ▶ nadaljnjo krepitev spletnih in nespletnih interakcij ter spodbujanje lokalne državljanske udeležbe;
- ▶ vključevanje informacij in komuniciranja, osredotočenih na državljanke in državljane, v celoten proces oblikovanja politik, da se spodbudita aktivno državljanstvo in demokratična udeležba – tudi pred evropskimi volitvami – v duhu skupne odgovornosti institucij EU, držav članic na vseh ravneh in civilne družbe;

- ▶ uporabo dostopnega jezika v vsem njenem javnem komuniciranju, prilagojenega kanalom in oblikam komunikacije, ki se uporabljajo za različne ciljne skupine;
- ▶ razvoj novega sistema za vlaganje in obravnavo zahtevkov za dostop do dokumentov, vključno z javnim portalom za državljane;
- ▶ nadaljnji razvoj točk Europe Direct v lokalna kontaktna vozlišča EU;

bo Komisija proučila nova področja ukrepanja, kot so:

- ▶ pomoč pri krepitvi zmogljivosti med nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi akterji za začetek nove generacije decentraliziranih dialogov z državljanke in državljani, ki temeljijo na posvetovalnih pristopih;
- ▶ razvoj evropske listine za državljansko udeležbo, ki bo namenjena vsem, ki sodelujejo v dejavnostih državljanske udeležbe ali jih organizirajo, ter bo spodbujala splošna načela, ki so bistvena za uspešno državljansko udeležbo;
- ▶ povečanje prepoznavnosti evropskega državljanstva med državljani in državljanke, vključno s krepitvijo z njim povezanih pravic ter zagotavljanjem zanesljivih in lahko dostopnih informacij o njem;
- ▶ promocija učnega gradiva iz evropskih skupnih projektov v kotičku za učenje Komisije in razvoj novega učnega gradiva, ki bo obravnavalo tudi pomen aktivnega državljanstva in medijske pismenosti;
- ▶ izboljšanje preglednosti odločanja EU, tako da se državljanom in državljanke v vlogi opazovalcev in opazovalk omogoči pozorno spremljanje postopka odločanja. Tri institucije bi lahko te predstavnice in predstavnike skupaj povabile k opazovanju izbranih medinstitucionalnih postopkov odločanja EU o temah širšega interesa in poročanju o dognanjih državljanke in državljanom po vsej Evropi.

8. MIGRACIJE

Na podlagi Konference je bilo pripravljenih pet širokih predlogov za področje migracij⁸:

- 41. zakonite migracije – povečati vlogo EU na področju zakonitih migracij;*
- 42. nedovoljene migracije – povečati vlogo EU pri preprečevanju vseh oblik nedovoljenih migracij in izboljšati varovanje zunanjih meja Evropske unije ob spoštovanju človekovih pravic;*
- 43. nedovoljene migracije (drugič) – enotno uporabljati skupna pravila o prvem sprejemu migrantov v vseh državah članicah;*
- 44. azil, vključevanje – povečanje vloge EU in reforma evropskega azilnega sistema na podlagi načel solidarnosti in pravične delitve odgovornosti;*
- 45. azil, vključevanje – izboljšanje politik vključevanja v vseh državah članicah.*

**Za uresničitev predlogov Konference:
je Komisija že predlagala:**

- ▶ uredbo o kohezijskih ukrepih za begunce v Evropi;
- ▶ aktivacijo direktive o začasni zaščiti za pomoč osebam, ki bežijo pred rusko vojno proti Ukrajini;
- ▶ direktivo o modri karti o pogojih za vstop in prebivanje v Evropski uniji za državljane tretjih držav zaradi visokokvalificirane zaposlitve;
- ▶ uredbo o evropski mejni in obalni straži;
- ▶ celovita in vzajemno koristna partnerstva s ključnimi državami izvora in tranzita v okviru Evropskega pakta o priseljevanju in azilu;
- ▶ prenovljen akcijski načrt EU za boj proti tihotapljenju migrantov;
- ▶ novo agendo za Sredozemlje;
- ▶ uredbo o Agenciji EU za azil;
- ▶ akcijski načrt za integracijo in vključevanje za obdobje 2021–2027;
- ▶ strategijo o prihodnosti schengenskega območja;
- ▶ strategijo EU za prostovoljno vračanje in reintegracijo;
- ▶ sporočilo o pridobivanju znanj, spretnosti in talentov v EU;

Komisija poziva Evropski parlament in/ali Svet, naj nemudoma sprejmeta:

- ▶ novi pakt o migracijah in azilu;
- ▶ sveženj o znanjih, spretnostih in talentih – direktiva o rezidentih za daljši čas in direktiva o enotnem dovoljenju;
- ▶ zakonik o schengenskih mejah;
- ▶ uredbo o obravnavanju primerov instrumentalizacije na področju migracij in azila;
- ▶ spremenjeno uredbo o azilnih postopkih;
- ▶ prenovitev direktive o pogojih za sprejem;

⁸ Pet predlogov skupno vsebuje 16 posebnih ukrepov.

- ▶ uredbo o upravljanju azila in migracij;
- ▶ uredbo o ukrepih zoper prevoznike, ki omogočajo trgovino z ljudmi ali tihotapljenje migrantov ali se s tem ukvarjajo;

namerava Komisija predložiti predloge za:

- ▶ kampanjo za ozaveščanje o migracijah po vsej EU;
- ▶ večletno kampanjo komuniciranja, namenjeno povečanju prepoznavnosti orodja EU za profiliranje znanj in spretnosti državljanov tretjih držav;

bo Komisija proučila nova področja ukrepanja, kot so:

- ▶ obravnavanje pomanjkanja delovnih mest in delovne sile, ki odraža geopolitične razmere;
- ▶ ocena zakonodaje za preprečevanje trgovine z ljudmi in po potrebi predlog revizije;
- ▶ pospešitev dela v zvezi s prvim sprejemom.

9. IZOBRAŽEVANJE, KULTURA, MLADI IN ŠPORT

Rezultat Konference so bili štirje široki predlogi o izobraževanju, kulturi, mladih in športu⁹:

46. izobraževanje – EU in države članice bi si morale prizadevati, da bi do leta 2025 oblikovale vključujoč evropski izobraževalni prostor, kjer bodo imeli vsi državljani in državljanke enak dostop do kakovostne predšolske vzgoje in varstva in vseživljenjskega učenja, tudi na podeželskih in oddaljenih območjih;
47. evropska vprašanja, povezana z mladimi – EU in države članice se morajo na različnih področjih politik, tudi v regionalni politiki Unije, osredotočiti na posebne potrebe mladih, da bi jim ponudile najboljše možne pogoje za učenje in delo ter začetek samostojnega življenja, hkrati pa jih vključile v demokratično življenje in procese odločanja, tudi na evropski ravni. Pri tem imajo ključno vlogo mladinske organizacije;
48. kultura in izmenjave – za spodbujanje kulture izmenjave ter evropske identitete in evropske raznolikosti na različnih področjih bi morale države članice ob podpori Evropske unije spodbujati evropske izmenjave na različnih področjih, spodbujati večjezičnost, ustvarjati priložnosti za izmenjavo evropskih kultur, varovati evropsko kulturno dediščino in kulturo ter sprejeti ukrepe za zagotovitev zadostne zaščite kulturnih delavcev na ravni EU;
49. šport – šport je ključnega pomena za našo družbo – za varovanje naših vrednot, zdravo življenje in staranje, spodbujanje kulture izmenjav in tudi upoštevanje raznolike evropske dediščine.

Za uresničitev predlogov Konference: je Komisija že predlagala:

- ▶ sporočilo o uresnitvi evropskega izobraževalnega prostora do leta 2025;
- ▶ evropsko strategijo za univerze;
- ▶ priporočilo o vzpostavljanju povezav za učinkovito evropsko sodelovanje na področju visokošolskega izobraževanja, ki določa ukrepe za olajšanje nadaljnega čezmejnega študija in sodelovanja do sredine leta 2024, kot so skupne diplome na podlagi soustvarjenih evropskih meril;
- ▶ akcijski načrt za digitalno izobraževanje (2021–2027);
- ▶ priporočilo o poklicnem izobraževanju in usposabljanju;
- ▶ portal evropskega izobraževalnega prostora za vzpostavitev odpornejših in bolj vključujočih sistemov izobraževanja in usposabljanja;
- ▶ priporočilo o mikrodokazilih;
- ▶ ukrepe za krepitev sinergij med mrežama EURES in Europass, širitev baze članov/partnerjev v EURES, popolno izmenjavo življenjepisov in prostih delovnih mest ter samodejno povezovanje ponudbe in povpraševanja;
- ▶ izmenjave med učitelji (e-twinning, School Education Gateway, evropska platforma za šolsko izobraževanje);

⁹ Štirje predlogi skupno vsebujejo 24 posebnih ukrepov.

- ▶ izobraževalno koalicijo za podnebje;
- ▶ priporočilo o kombiniranem učenju v podporo visokokakovostnemu in vključujočemu osnovnošolskemu in srednješolskemu izobraževanju;
- ▶ evropsko leto mladih 2022;
- ▶ priporočilo o prostovoljstvu mladih, ki bo olajšalo nadvladano prostovoljstvo mladih v okviru evropske solidarnostne enote;
- ▶ strategijo EU o otrokovih pravicah;
- ▶ oceno priporočila o visokokakovostnih sistemih vzgoje in varstva predšolskih otrok;
- ▶ letne kampanje, in sicer evropski teden športa, BeActive in BeInclusive;
- ▶ kampanjo HealthyLifestyle4All, katere cilj je povezati šport in aktivni življenjski slog z zdravstvenimi, prehranskimi in drugimi politikami ter spodbuditi javne organe in športno gibanje, da se pridružijo pobudi z lastnimi zavezami;
- ▶ priporočilo o skupnem evropskem podatkovnem prostoru za kulturno dediščino;
- ▶ program vzajemnega učenja o kulturni dediščini za mesta in regije;
- ▶ strukturiran dialog s kulturnim sektorjem Glasovi kulture;
- ▶ priporočilo o učenju za zeleni prehod in trajnostni razvoj;
- ▶ ustanovitev strokovne skupine za dobro počutje v šoli;

namerava Komisija predložiti predloge za:

- ▶ priporočilo o poteh do uspeha v šoli, ki se osredotoča na podporo dijakom, ki imajo težave pri pridobivanju osnovnih znanj in spretnosti, na potrdilo o zaključku srednje šole in zmanjšanje deleža mladih, ki so predčasno opustili šolanje;
- ▶ pregled evropske sheme šolskega sadja, zelenjave in mleka;
- ▶ kampanjo za ozaveščanje o študiju naravoslovnih predmetov;
- ▶ večletno kampanjo komuniciranja, namenjeno povečanju prepoznavnosti mreže EURES;
- ▶ posodobitev okvira učne mobilnosti;

bo Komisija proučila nova področja ukrepanja, kot je:

- ▶ dodatno izboljšana informacijska platforma za izmenjavo in združevanje informacij, povezanih z izobraževanjem.